

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____

на № _____ від _____

**Братолубівська сільська рада
Добровеличківського району
Кіровоградської області**

вул. Молодіжна, с. Братолубівка,
Добровеличківський район,
Кіровоградська область, 27026

*Стосовно пропозицій щодо удосконалення
проекту регуляторного акта*

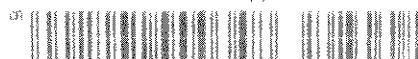
Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Братолубівської сільської ради Добровеличківського району Кіровоградської області «Про встановлення на території Братолубівської сільської ради податку на майно в частині земельного податку на 2020 рік» (далі – проект рішення) та документи, що надані до нього листом Братолубівської сільської ради Добровеличківського району Кіровоградської області від 19.04.2019 № 01-24-15/1.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної комісії Братолубівської сільської ради з питань бюджету, фінансів, соціального розвитку, економічних реформ та приватизації щодо його регуляторного впливу та аналізу регуляторного впливу до проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

1. Проектом рішення на території Братолубівської сільської ради встановлюється податок на майно в частині земельного податку на 2020 рік.

Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному Податковим кодексом України (далі – ПКУ).

Так, згідно із підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ, при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 ПКУ, з

дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

Однак, у проекті рішення відсутній такий обов'язковий елемент, як строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату земельного податку.

Натомість, у пункті 9 проекту рішення зазначено, що розрахунок розміру податку на майно необхідно здійснювати згідно з нормативною грошовою оцінкою земель із застосуванням коефіцієнтів індексації з урахуванням вимог ПКУ щодо особливостей оподаткування, порядку розрахунку та строків податку на майно.

Відповідно до статті 265 ПКУ, податок на майно складається з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; транспортного податку; плати за землю.

Згідно з пунктом 284.1. статті 284 ПКУ органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.

Величину коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель щороку розраховує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин за індексом споживчих цін за попередній рік (пункт 289.2. статті 289 ПКУ).

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, обласна державна адміністрація не пізніше 15 січня поточного року забезпечують інформування центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, і власників землі та землекористувачів про щорічну індексацію нормативної грошової оцінки земель (пункт 289.3. статті 289 ПКУ).

Оскільки проектом рішення на території Братоліубівської сільської ради встановлюється податок на майно в частині земельного податку, пропонуємо у пункті 9 проекту рішення визначити строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату земельного податку або навести посилання на конкретні положення (абзаци, пункти, частини) ПКУ, якими встановлений вказаний елемент податку.

2. Пунктом 10 проекту рішення визначено, що дане рішення набирає чинності з дня, наступного за днем оприлюднення.

Підпунктом 12.3.4. пункту 12.3 статті 12 ПКУ визначено, що рішення про встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюється відповідним органом місцевого самоврядування до 15 липня року, що передусе бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та зборів або змін (плановий період). В іншому разі, норми відповідних рішень застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом.

Виходячи з норм пункту 5 статті 2 та частини першої статті 3 Бюджетного кодексу України, бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України (однією із складових якої є бюджети

місцевого самоврядування), становить один календарний рік, що починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.

Крім того, відповідно до статті 4 ПКУ, одним з принципів, на яких ґрунтується податкове законодавство України, є принцип стабільності - зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року.

Таким чином, враховуючи норми Бюджетного та Податкового кодексів України, органи місцевого самоврядування мають щорічно (до 15 липня кожного року) переглядати розміри ставок місцевих податків та зборів, що справляються в установленому ПКУ порядку. Відповідні ставки будуть діяти лише протягом року, на який прийняті.

З огляду на вищезазначене пропонуємо пункт 10 проекту рішення викласти у такій редакції «Дане рішення набирає чинності з 01 січня 2020 року».

3. Підпунктами 1.1-1.5 пункту 1 додатка 4 до проекту рішення визначаються ставки земельного податку по населених пунктах Братолубівської сільської ради та за межами населеного пункту на 2020 рік у грошовому вимірі (гривень за га).

Водночас нормами статей 274 та 277 ПКУ ставки земельного податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження) та за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких не проведено за межами населених пунктів або в межах населених пунктів, встановлюється у відсотках від нормативної грошової оцінки.

Таким чином, підпункти 1.1-1.5 пункту 1 додатка 4 до проекту рішення потребують приведення у відповідність до вимог статей 274 та 277 ПКУ.

4. Підпунктом 1.6 пункту 1 додатка 4 до проекту рішення визначається, що від сплати земельного податку звільняються державні, комунальні, бюджетні установи та організації, які фінансуються з державного та місцевих бюджетів.

Вказані норми дублюють вимоги підпункту 282.1.4 пункту 282.1 статті 282 ПКУ у частині звільнення від сплати земельного податку бюджетних установ, які фінансуються з державного і місцевого бюджетів.

Крім того, пунктом 30.5 статті 30 ПКУ передбачається, що податкові пільги, порядок та підстави їх надання встановлюються з урахуванням вимог чинного законодавства України про захист економічної конкуренції виключно цим Кодексом, рішеннями Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, прийнятими відповідно до вимог ПКУ.

Відповідно до частини першої статті 6 Господарського кодексу України одним із загальних принципів господарювання в Україні є рівний захист державою усіх суб'єктів господарювання.

Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані

сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь – яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Згідно з вимогами статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь – яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо) або будь – які інші дії та бездіяльність, які призвели чи можуть призвести до спотворення конкуренції.

Надання пільг із сплати земельного податку юридичним особам, що належать до комунальної або державної власності, може призвести до надання зазначеним суб'єктам господарювання переваг, які ставитимуть їх у привілейоване становище стосовно конкурентів – суб'єктів господарювання, які діють на тих самих товарних ринках, що й підприємства, установи та організації комунальної форми власності.

Відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Одночасно звертаємо увагу, що не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів (підпункт 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 ПКУ).

У зв'язку із вищенаведеним, пропонуємо додаток 4 до проекту рішення привести у відповідність до вимог ПКУ та виключити з нього перелік пільг, які надані підприємствам державної та комунальної форми власності.

4. Постановою Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 року № 483 «Про затвердження форм типових рішень про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» (далі – Постанова № 483) затверджено форму типового рішення про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку; форму типового рішення про встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Постанова № 483 прийнята на виконання вимог статей 72, 266 та 284 ПКУ. Згідно з підпунктом 72.1.2.4 підпункту 72.1.2 пункту 72.1 статті 72 ПКУ, для інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючого органу використовується інформація, що надійшла від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та Національного банку України, зокрема, інформація про встановлені органами місцевого самоврядування ставки місцевих податків, зборів та надані такими органами податкові пільги.

Абзацом четвертим підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 ПКУ встановлено, що органи місцевого самоврядування до 25 грудня року, що передує звітному, подають відповідному контролюючому органу за

місцезнаходженням об'єкта житлової та/або нежитлової нерухомості рішення щодо ставок та наданих пільг юридичним та/або фізичним особам зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

Аналогічні вимоги встановлені абзацом другим пункту 284.1 статті 284 ПКУ. Так, органи місцевого самоврядування до 25 грудня року, що передусє звітному, подають відповідному контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки рішення щодо ставок земельного податку та наданих пільг зі сплати земельного податку юридичним та/або фізичним особам за формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

Виходячи із зазначених норм, ПКУ не передбачає обов'язку для органів місцевого самоврядування приймати рішення про встановлення місцевих податків та зборів, а також пільг із сплати податків за встановленою формою. Водночас, зазначені вище норми ПКУ встановлюють вимоги щодо подачі органами місцевого врядування інформації про встановлені податки та пільги за формою, затвердженою Постановою № 483.

З огляду на зазначене, з метою спрощення процедури підготовки та подання інформації відповідному контролюючому органу пропонуємо ставки та пільги із сплати земельного податку, викласти в окремих додатках до проекту рішення відповідно до форм, затверджених Постановою № 483.

При цьому, пропонуємо редакційно впорядкувати нумерацію додатків до проекту рішення.

Враховуючи вищевикладене, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Наданий аналіз регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АРВ) не у повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі - Методика).

Так, у розділі I «Визначення проблеми» АРВ розробник проекту рішення обмежився лише текстовим описом проблеми, зокрема не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували її наявність, масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на які проблема справляє найбільший негативний вплив.

Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ, розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми, з яких обрати не менше двох альтернатив,

стисло описати їх та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожної з них.

В описі Альтернативи 1 «Відсутність регулювання» розділу III АРВ розробником зазначено, що у цьому випадку податок буде справлятися, виходячи з норм статті 284 ПКУ, із застосуванням його мінімальних ставок.

Відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ, якщо сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у встановлений термін не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів на наступний рік, такі податки справляються, виходячи з норм ПКУ, із застосуванням їх мінімальних ставок та без застосування відповідних коефіцієнтів, а плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передувє бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю.

Таким чином, при розгляді зазначеної альтернативи в АРВ, не враховані всі вимоги ПКУ.

При визначенні альтернативних способів досягнення цілей у розділі III АРВ розробником не зазначено та не проведено порівняння вигод та витрат держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них у кількісному (грошовому) виразі.

Під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання розробником не наведено розрахунків витрат, яких вони зазнають як внаслідок прийняття регуляторного акта, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Зважаючи на те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність в АРВ належних розрахунків, у тому числі, витрат суб'єктів господарювання, не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обрані розробником способи державного втручання відповідають проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки їх застосування буде ефективним для її вирішення.

Також, в АРВ не обґрунтовано розміри ставок податку, що встановлюються для суб'єктів господарювання, та не наведено алгоритм їх визначення.

При визначенні оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання у розділі III АРВ, розробником зазначено, що регулювання поширюється на 6 мікропідприємств, що становить 100 % від загальної кількості суб'єктів господарювання, при цьому, не надано посилання на джерело отримання інформації щодо кількості суб'єктів господарювання.

Разом з тим, проведено розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання середнього та мікропідприємництва, які виникають внаслідок

дії регуляторного акта для двох альтернатив, у яких зазначено 6 суб'єктів господарювання.

Відповідно до розділу III додатка 1 до Методики, у разі поширення регулювання на суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, розрахунок витрат таких суб'єктів підприємництва проводиться за формою, згідно з додатком 2 до Методики.

Отже, пропонуємо виключити таблиці розрахунку витрат на одного суб'єкта господарювання середнього та мікропідприємництва з розділу III АРВ як такі, що не відповідають вимогам Методики.

У зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу.

У розділах V та VII АРВ пропонуємо «2019 рік» виправити на «2020 рік».

У таблиці розділу VIII АРВ розробником зазначено прогнозні статистичні показники за 2018, 2019 та 2020 роки.

Відповідно до пункту 266.6 статті 266 ПКУ, базовий податковий (звітний) період із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, дорівнює календарному року.

Якщо строк дії регуляторного акта, встановлений при його прийнятті, є меншим ніж один рік, періодичні відстеження його результативності не здійснюються, а повторне відстеження результативності здійснюється за три місяці до дня закінчення визначеного строку, якщо інше не встановлено рішенням регуляторного органу, який прийняв цей акт, але не пізніше дня закінчення визначеного строку.

Отже, пропонуємо у таблицях розділу VIII АРВ визначати прогнозні показники на I, II, III та IV квартали 2020 року.

Крім цього, у вказаній таблиці розділу VIII АРВ, в рядку «Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб на яких поширюється дія акта» зазначено 6 одиниць. Однак, у рядку «Кількість суб'єктів малого підприємництва, що підпадає під дію регулювання» вказано 0 одиниць.

З метою узгодження зазначених показників між собою, пропонуємо в обох рядках зазначити 6 суб'єктів підприємництва.

У розділах 2, 3 та 4 Тесту малого підприємництва (далі - М-тест) проводиться розрахунок витрат для суб'єктів середнього та мікропідприємництва на виконання вимог регулювання.

Відповідно до додатка 4 до Методики, М-тест розробляється тільки для суб'єктів малого та мікропідприємництва.

Отже, пропонуємо внести зміни до вказаних пунктів М-тесту, виключивши слова «середнього» та «малого».

Також, в М-тесті не розраховано адміністративні витрати суб'єктів господарювання на реалізацію вимог регулювання, зокрема на здійснення процедур щодо отримання первинної інформації про вимоги регулювання (ознайомлення суб'єктів господарювання із новими ставками податку) та

організацію виконання вимог регулювання (*внесення змін до внутрішніх процедур обліку та звітності*). При цьому, витрати часу можуть бути визначені під час проведення консультацій з суб'єктами господарювання.

Таким чином, розробником не доведено відповідність проекту рішення вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципам збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів, суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо привести проект рішення Братолубівської сільської ради Добровеличківського району Кіровоградської області «Про встановлення на території Братолубівської сільської ради податку на майно в частині земельного податку на 2020 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а аналіз його регуляторного впливу – у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Про результати розгляду цього листа пропонуємо поінформувати Державну регуляторну службу України.

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Ксенія ЛЯПІНА

